

DE ZHVKK VERBREEDT UW HORIZON

Nieuwsbrief december 2013

redactie@zhvkk.nl

Een goed einde en een goed begin.

Beste vrienden van de ZHVKK,

Confucius schreef eens "Bij een goed einde, hoort een goed begin". Met deze uitspraak wil ik de laatste nieuwsbrief van dit jaar beginnen. Het jaar is weer bijna ten einde. De tijd is gevlogen, en als bestuur zien we terug op een jaar met een paar nieuwe ontwikkelingen. Één daarvan was de introductie van de stimuleringsprijs. Ik heb de eer mogen hebben om met de twee bestuursleden die dit jaar zijn aangetreden (Greet deKooning en Erik Jonker), de inzendingen te beoordelen. Wat een mooie projecten! Het huiskamerproject in Noorden, een mozaïekproject in Melissant, het project "Wandelingen in Dirksland" en natuurlijk de uitleg die we van het Wijk-Idee-Team van Rijsoord hebben gehad. Naast het tonen van waardering naar deze leden, was het ook een plek bij uitstek om kennis en ervaringen te delen. Wellicht het begin van een nieuwe traditie?

Bij een goed einde, hoort een goed begin. Een einde aan de bemoeienis van de overheid wellicht? Minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) schreef hierover een nota over Maatschappelijk initiatief en sociaal ondernemerschap, de zogeheten doe-democratie.

In deze nota is omschreven dat de overheid ruimte en vertrouwen moet geven aan initiatieven die vanuit de burgers worden geïnitieerd. Tijdens de aanwezigheid op het plattelandsparlement in november, is stilgestaan bij een aantal projecten die door burgers zijn uitgevoerd. De overheid moet haar rol omvormen van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Als bestuur van de ZHVKK zien we deze ontwikkeling als een kans. Wij staan immers vlakbij de verschillende initiatieven en zijn in staat om op provinciaal vlak een spil te zijn in kennisuitwisseling en advies op het vlak van initiatieven voor lokale leefbaarheid. Een goed begin van het nieuwe jaar.

Ook de beleving wordt vernieuwd. Zoals u ziet heeft de nieuwsbrief een nieuw jasje. Daarnaast is de website verfrist en zijn we als bestuur bezig onze positie te versterken. In het nieuwe jaar gaan we er weer vol energie tegenaan.

Voor de komende periode wens ik iedereen in ieder geval hele fijne kerstdagen en een goede jaarwisseling.

(Geert Koster, Voorzitter)

Oproep

Eerder is gevraagd of het mogelijk is om in de nieuwsbrief ruimte te houden voor de leden. Uiteraard geven we hier graag gehoor aan. Mocht je iets interessants hebben om te delen, geef dat dan vooral aan. Dit kunnen zowel verslagen zijn van interessante activiteiten, maar ook losse tips of ideeën waarmee collega-verenigingen geholpen kunnen zijn. Stuur tekst en eventueel foto's op naar redactie@zhvkk.nl.

Wat in deze nieuwsbrief?

- 1 - Een goed einde, een goed begin
- 1 - Oproep
- 2 - De uitdagingen van dorpshuizen
- 2 - Nieuwe regels voor ANBI's
- 2 - Plattelandsparlement 2013
- 4 - Een eigen procesbegeleider

Ook een woordenwolk maken? www.wordle.net

De uitdagingen van dorpshuizen

Bijna ieder dorp heeft wel een dorpshuis. Een centrale plaats waar dorpsbewoners elkaar treffen. Dorpshuizen spelen een centrale rol in de sociale samenhang van een kern. Dorpshuizen bestaan al lang. Sommigen stammen nog duidelijk uit de jaren 60, en anderen zijn net opgeknapt en helemaal van deze tijd. Sommige zijn eigendom van een kerk of stichting, an-

deren van een gemeente. Bij sommige dorpshuizen gebeurt de exploitatie via een beheermaatschappij, anderen draaien geheel op vrijwilligers. Zoveel dorpshuizen, zoveel mogelijkheden. Zowel via de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen (LVKK) als recent nog rechtstreeks bij een vergadering van de ZHVKK, worden we gewezen op de uitdagingen van dorpshuizen.

Bestuurders van dorpshuizen hebben te maken met steeds complexer wordende wet- en regelgeving (denk bijvoorbeeld aan de drank- en horecawet die momenteel voor dorpshuizen een uitdaging is), verantwoordelijkheden voor onderhoud, vervanging van de inventaris, veiligheid en ontruimingsplannen, financiële zaken, personeelszaken, verzekeringen (inventaris, personeel, etc.), vergunningen, auteursrechten, energiebeheer, programmering (plannen van activiteiten) en nog meer van deze uitdagingen. In onze provincie is er nog geen steunpunt voor dorpshuizen. Als bestuur zijn we natuurlijk erg benieuwd of hier behoefte aan is, en zo ja, wat wij zouden kunnen betekenen. Mocht u zelf met deze problematiek in aanraking komen, of kent u mensen die zich inzetten voor dorpshuizen, dan horen we dit graag. Reacties kunnen naar info@zhvkk.nl

Nieuwe regels ANBI's per 1 januari 2014

Vanaf 1 januari 2014 gelden er nieuwe regels voor algemeen nut beogende instellingen (ANBI's). Zij moeten vanaf die datum een aantal gegevens op een eigen internetsite publiceren. Vanaf 1 januari 2014 moeten ANBI's op een eigen internetsite de volgende gegevens publiceren:

- De naam van de instelling
- Het RSIN/fiscaal nummer
- De contactgegevens
- De doelstelling
- Het beleidsplan
- De bestuurssamenstelling
- De namen van de bestuurders
- Het beloningsbeleid
- Een verslag van de uitgeoefende activiteiten
- Een financiële verantwoording

De ANBI's mogen deze informatie ook publiceren via de site van een overkoepelende brancheorganisatie.

Er gelden enkele uitzonderingen op de nieuwe voorwaarden:

Voor kerkgenootschappen die via een groepsbeschikking zijn aangewezen als ANBI, gelden deze regels pas vanaf 1 januari 2016.

Kerkgenootschappen hoeven de namen van de bestuurders niet te publiceren.

Instellingen die een ontheffing hebben van de Belastingdienst hoeven de namen van de bestuurders niet te publiceren. Instellingen kunnen een ontheffing krijgen als de publicatie van de namen van de bestuurders voor hen of voor hun familie een gevaar vormt voor hun veiligheid.

Deze tekst is overgenomen van de website van de belastingdienst. Meer informatie kan gevonden worden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-20451.html>

Plattelandsparlement 2013

Zaterdag 16 november 2013 heeft het Plattelandsparlement plaatsgevonden. Het bestuur van de ZHVKK is er vertegenwoordigd door 2 bestuursleden. Na de opening waarbij het doel van de dag duidelijk is gemaakt door Suzanne Weusten,

werd een korte presentatie gegeven door Gerwin Verschuur. Hij heeft verteld met welke uitdagingen burgerinitiatief Thermo Bello werd geconfronteerd bij het oprichten en draaien van de organisatie. Een potentiële bedreiging is de regelgeving die burgers moet beschermen. De burgers moeten zich houden aan de

Nieuwsbrief

redactie@zhvkk.nl

wetgeving die bestaat rondom energie levering. Zelfs als ze eigen afnemer zijn van hun eigen organisatie, moeten ze zich houden aan maximumprijzen voor energieleverancie die de overheid bepaalt. Van Gerwin de vraag aan de overheid om te kijken hoe hiermee rekening gehouden kan worden.

De tweede presentatie ging over zorg op Maat in Elsendorp. Hannie Penninx nam ons mee naar de veranderingen in het dorp. Net als vele andere kleine kernen dreigde het dorp leeg te stromen. Het dorpsoverleg heeft actie ondernomen door eerst te zorgen dat er voorzieningen terugkwamen in het dorp. Hiervoor is slim gekeken naar bouw en verbouw. Nadat er passende woningen en een multifunctioneel gebouw waren gerealiseerd kwam uit een inventarisatie dat zorg de volgende uitdaging was. Hiervoor is contact gelegd met een particuliere zorgorganisatie. Deze nam de personele zaken over. Een aparte groep is opgezet om de financiële afhandeling op zich te nemen. Inmiddels zijn er 6 dorpsbewoners die de lokale zorg op zich nemen. Door de bestaande constructie nog eens kritisch te bekijken kunnen de kosten wellicht flink omlaag. De groep vraagt van de overheid om de verantwoordelijkheid en het budget bij het initiatief neer te leggen. Hierdoor zouden de kosten wellicht tot 25% kunnen zakken. Het doel is om inwoners zo lang mogelijk thus te laten wonen. De gemeente heeft meegewerkt door voor 3 jaar een dorpsondersteuner in te zetten. Deze sleutelfiguur zoekt de samenwerking met bestaande netwerken en hoopt zo bewoners langer uit de zorg te kunnen houden. Door inwoners aan elkaar te koppelen en mensen op eigen verantwoordelijkheden te wijzen bij zorgvragen, worden zaken vanuit inwoners ingevuld. Zo zullen inwoners bijvoorbeeld best af en toe een vuilnisbak willen legen als hierom gevraagd wordt, als de werkzaamheden maar beperkt en afgekaderd zijn. De dorpsondersteuner helpt op deze wijze mensen hun eigen kwaliteiten in te zetten voor de kern. Een succesvolle pilot heeft inmiddels geresulteerd in een gemeentebrede invulling waarbij het coördineren van vrijwilligers invulling geeft aan burgerinitiatieven. Ook Hannie benadrukte richting de parlementariërs dat er problemen ontstaan door de dichtgetimmerde regelgeving.

De derde presentatie was van Angela Krabbenborg van dorpsvereniging Zieuwents Belang. Deze dorpsvereniging heeft in 2013 de dorpsvernieuwingsprijs gewonnen. Al in 2004 hebben ze een dorpscomité opgesteld met als thema's wonen, infrastructuur en voorzieningen. Bestaande woningbouwplannen vanuit bestaande organisaties zijn veranderd doordat de dorpsvereniging middels enquêtes en andere onderzoeken kon aantonen dat deze plannen niet gedragen werden vanuit de bewoners. De bewoners hebben zelf initiatief getoond om een multifunctioneel gebouw in te richten. Hiervoor hebben particulieren zelf geld ingelegd. Nadat het initiatief uitgewerkt is, heeft de gemeente besloten de 75.000 euro die terugbetaald diende te worden bij te dragen.

In 2010 greep de dorpsvereniging zijn kans toen vanuit de overheid "bewoners aan zet" als thema had. De vereniging formeerde een werkgroep waarbij een schets is gemaakt voor een nieuwe kern. Hierbij is rekening gehouden met de wensen van alle inwoners. Het opgestelde plan is met alle lokale verenigingen gedeeld. Terugkoppeling vanuit deze verenigingen en groepen is verwerkt en vervolgens is het plan aan alle bewoners voorgelegd. Door goede uitleg en samen opbouwen is het plan door vrijwel alle bewoners gedragen. Nu de bewoners erachter stonden, is het plan bij de gemeente neergelegd. De gemeente stelde een budget ter beschikking voor een uitvoeringsplan. Dit geld is gereserveerd, en een aantal lokale uitvoerders heeft het plan opgesteld. Ook hierna is terugkoppeling gevraagd van de bewoners voor bijvoorbeeld beplanting e.d. Bij het verkrijgen van de financiering heeft de dorpsvereniging de provincie en gemeente zover gekregen dat ze extra budget reserveerden. Het traject heeft veel tijd gekost, en was alleen succesvol door realistische planning en een goede samenwerking tussen inwoners en gemeente. Het geven van ruimte voor elkaars standpunten zorgt ervoor dat plannen beter werden.

Ook Angela benadrukte dat het belangrijk is dat overheden ruimte moeten geven voor initiatieven. Hierbij is ook financiële ruimte erg belangrijk om bewoners te ondersteunen.

Tussen de presentaties door heeft Arjan Jongma het publiek kennis laten maken met de marimba. Deze prijswinnaar van het prinses Christina Concours wist het publiek ademloos te laten genieten.

Prof. Dr. Lucas Meijs (onder andere vanuit de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling) heeft ons in een razend tempo meegenomen in de wijze waarop vrijwilligers georganiseerd worden. Vanuit de landelijke overheid, naar gemeenten naar de georganiseerde burgers. Overheden zijn buitengewoon goed in het regelen van budget (belastingen) en inzet (dienstplicht). Als vrijwilligersorganisatie zijn deze aspecten veel lastiger voor elkaar te krijgen.

Nu de krachten in de maatschappij veranderen, moet ook de wijze waarop burgers zijn georganiseerd veranderen. Uitdagingen liggen in toenemende kosten, afname van betrokkenheid van inwoners en de behoefte om alles eenvormig te maken. Als een maatschappij minder gestuurd wordt door een overheid, en meer vanuit de bewoners, dan is de kans op verschillen groter. De overheid heeft juist altijd gezorgd voor gelijke behandeling.

Men moet leren accepteren dat er verschillen zijn. Mensen moeten kunnen kiezen om lokaal dingen anders te regelen dan op andere plaatsen. De basis moet niet meer vanuit de overheid komen, maar komen vanuit de maatschappij. Hiervoor moet de overheid zeggenschap geven.

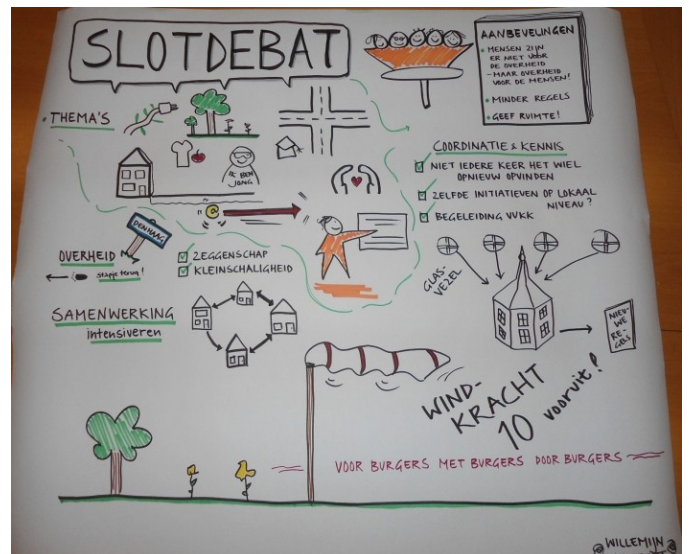
De overheid zou volgens Meijs van verzorgingsstaat naar rechtsstaat moeten gaan. De overheid moet neutraal kijken naar initiatieven, waarborgen tegen uitwassen, zwakkeren beschermen (juridisch) en conflicten reguleren. Als men in regelgeving beren ziet, dan is het goede nieuws dat er dus ook ergens een weg is. Zorg voor meer zeggenschap en laat financiering meer op basis van vrijwillige bijdragen zijn.

Tijdens de lunch die volgde op deze boeiende presentaties werd vooral aan de persoonlijke netwerken en contacten gewerkt. Vanuit heel het land waren geïnteresseerden aanwezig.

Na de lunch zijn workshops gehouden over diverse onderwerpen waaronder de rol van de overheid, de nieuwe democratie, groen, wonen, infrastructuur, onderwijs, zorg, energie, snel internet, voedsel en jongeren. Tijdens deze workshops is stilgestaan bij het betreffende onderwerp. Er zijn tips uitgewisseld over de aanpak van specifieke projecten en natuurlijk is gekeken of er nog aanvullingen zijn op een manifest wat ter overhandiging is voorbereid.

Centraal stond hierbij eigenlijk steeds dat van de politiek wordt verwacht dat ze zich herbezinnen op de regeldruk die vanuit de rol als verzorgingsstaat is ontstaan, en te kijken of het mogelijk is om regels niet de grote rem te laten zijn op particuliere en burgerinitiatieven.

Voor meer informatie kunt u terecht op www.plattelandsparlement.nl.

Een eigen procesbegeleider

Eén van de projecten van de Zuid Hollandse Vereniging voor Kleine Kernen is het ondersteunen van dorpsbelangenorganisaties bij het maken van dorpsplannen. Dorien Kickert, bestuurslid van de ZHVKK heeft recent een training gevolgd bij onze zusterorganisatie uit Gelderland. De VKK Gelderland heeft regelmatig een trainingsweekend voor procesbegeleiders. Hierbij wordt stilgestaan bij het dorpsplanproces, de voorbereidingen voor, en de brainstormavond, het leiden van de methodiek om actiepunten vast te stellen en prioritering aan deze punten te geven, het ontwikkelen van het concept-

dorpsplan samen met de dorpswerkgroepen en natuurlijk klankborden van de voorlopige uitkomsten bij vertegenwoordigers van de gemeente, woningbouwcorporaties, verenigingen, scholen, horeca, winkels, etc.

Mocht u behoefte hebben aan iemand die kan begeleiden bij het opstellen van een dorpsvisie of dorpsplan, neem dan vooral contact op met de ZHVKK via info@zhvkk.nl of via dorien.kickert@zhvkk.nl